

Projekta “Draudzes Dabīgā Attīstība” Kritika un analīze

“Latvijas Evaņģēliskā Alianse” ar prieku mums vēlas piedāvāt šo projektu, kurš ir tapis Vācijā 1994-95. gados. Šī raksta mērķis ir noskaidrot projekta būtību un vai, patiešām, visai mūsu baznīcai kopā ar “Latvijas Evaņģēlisko Aliansi” ir jāpriecājas par šo lielo notikumu Latvijas baznīcas vēsturē.

Kādēļ draudzes neaug kvalitatīvi un kvantitatīvi?

Šis projekts pievērš uzmanību vienam nopietnam jautājumam, proti, kāpēc draudzes nepieaug? Arī es kā mācītājs, kurš ir kalpojis dažādās draudzēs desmit gadu garumā, bieži esmu uzstādījis šo jautājumu. Šī projekta autori pareizi uzsver, ka lasot Jauno Derību, mēs skaidri redzam, kā draudzes aug, tātad – Dievs dod pieaugumu. Atbilde uz iepriekš uzstādīto jautājumu ir šāda – mums vajadzētu pievērst uzmanību pašai “dēstīšanai un laistīšanai”. Izlasot šos vārdus, uzreiz gribētos sacīt – āmen. Proti, ja jau projekts piemin tādus vārdus kā “dēstīšana un laistīšana”, tad liekas tūlīt vajadzētu sekot vārdiem par Dieva vārdu sludināšanu, mācīšanu un izplatīšanu visās pasaules malās. Taču izrādās, ka ar “dēstīšanu un laistīšanu” tiek saprasts pavisam kas cits, tikai ne Dieva vārdu sludināšana.

Universāli principi

Izrādās, ka šī projekta ietvaros ir atrasti universāli principi, pie kuriem turoties, jebkuras konfesijas draudze var pieaugt. Tos izmanto arī pats Dievs, lai celtu savu draudzi. Līdz ar to iepriekš pieminētā “dēstīšana un laistīšana” nav nekas cits kā šo universālo principu pielietošana konkrētā konfesijā, konkrētā draudzē.

Kādi ir šie principi?

Pirmkārt, ir noteikti 8 kvalitātes kritēriji, kuri ir ļoti nepieciešami draudzes veselībai un augšanai. Veselīgās draudzēs ir:

- pilnvarojīga vadība
- uz dāvanām orientēta kalpošana
- dedzīgs garīgums
- funkcionējošas struktūras
- garīgi dievkalpojumi
- mazas sadraudzības grupiņas
- uz vajadzībām orientēta evaņģelizācija
- mīlestības pilnas attiecības

Otrkārt, projekts piemin “pats-no-sevis” principu, atsaucoties uz Mk.4:26-29, proti, zeme nes augļus “pati no sevis”. Cilvēks iesēj sēklu, apstrādā un laista zemi, bet augšana notiek “pati no sevis”. No pirmā acu uzmetiena liekas, ka viss ir kārtībā, ka šis projekts runā par Dieva vārdu sēšanu, kā mūsu galveno pienākumu, un Dievs ir tas, kurš dos arī augļus. Ievērosim, ka Mk.4 nodaļā ir pazīstamā līdzība par sējēju, kurš sēja sēklu. Pats Jēzus paskaidro, ka ar sēklu tiek saprasts Dieva vārds. Taču DDA ar sēklas iesēšanu saprot pavisam ko citu, proti, tās ir rūpes par draudzes kvalitātes uzlabošanu, izmantojot astoņus kvalitātes kritērijus. Faktiski, saskaņā ar DDA, Jēzum vajadzēja sacīt nevis “sējējs sēja vārdu”, bet gan “sējējs rūpējās par

draudzes kvalitātes uzlabošanu, izmantojot Kristiāna Švarca atklātos 8 kvalitātes kritērijus”.

Treškārt, DDA piemin “minimuma faktora” principu. Proti, piestrādājot pie vismazāk attīstītā kvalitātes kritērija, piemēram, funkcionējošas struktūras, var panākt lielas izaugsmes iespējas. Šeit DDA dod labu piemēru ar mucu. Proti, cik daudz ūdeni var ieliet mucā, kuras dēlīši ir dažāda garuma? Atbilde ir skaidra – līdz ūdens būs sasniedzis īsāko dēlīti. Ja ūdens ir “draudzes apmeklējums” un dēlīši ir atbilstoši kvalitātes kritēriji, tad īsākais dēlītis ir draudzes minimuma faktors. Līdz ar to, kaut nedaudz uzlabojot šo zemāko kvalitātes kritēriju, palielināsies arī draudzes locekļu skaits.

Šis piemērs, manuprāt, ir loģisks un labi izdevies piemērs. Taču visai šai metodei un domāšanai ir viens ļoti būtisks trūkums – ja nu ir aizmirsts vēl kāds dēlītis, ja nu nav astoņi kvalitātes kritēriji, bet deviņi. Ja nu izrādās, ka tieši šis devītais kritērijs ir visīsākais dēlītis šajā mucā, tad saskaņā ar šo minimuma faktoru, visu pārējo kvalitāšu attīstīšana neko nedos, jo ūdens apstāsies pie zemākā dēlīša. Tātad, no kurienes DDA ir tik noteikta pārlicība, ka ir tikai astoņi kvalitātes kritēriji.

Ko darīja apustuļi?

DDA apgalvo, ka **tagad** mēs varam pateikt, ko nozīmē veselīga draudze, un **pirmo reizi** esam nonākuši līdz tam, ka varam novērtēt, kādā “veselības stāvoklī” ir konkrētā draudze. Šo domu var saprast vismaz trīs veidos.

Pirmkārt, apustuļi nekad nav varējuši pateikt, ko nozīmē veselīga draudze un tikai **tagad** un **pirmo reizi**, pateicoties dažu cilvēku pētījumiem, mērķis ir sasniegts. Taču jācer, ka šī projekta autori tik muļķīgi nav domājuši.

Otrkārt, apustuļi to zināja, taču laika gaitā šīs zināšanas ir pazudušas un beidzot tās atkal ir atgūtas atpakaļ, pateicoties DDA pētījumiem. Ja tā saprot šos DDA apgalvojumus, tad varam ieraudzīt viņu diezgan lielās ambīcijas.

Treškārt, varbūt DDA ar to gribēja pateikt, ka viņi paši visu laiku nezināja, ko nozīmē veselīga draudze, bet pateicoties pētījumiem, beidzot ir ieguvuši šīs zināšanas.

Lai vai kā mēs izskaidrotu šo DDA apgalvojumu, paliek vēl viens jautājums, proti, ko darīja apustuļi. Vai arī apustuļi zināja DDA principus?

Jau iepriekš tika norādīts, ka DDA atsaucoties uz Bībeli, uz Mk.:26-29, sagroza šī citāta jēgu un nozīmi. Sējējs sēja vārdu, nevis rūpējās par draudzes kvalitātes uzlabošanu, saskaņā ar astoņiem kvalitātes kritērijiem. Arī apustuļu uzdevums bija sludināt Dieva vārdus, Evaņģēliju visai radībai un tad, kad tas tika darīts, cilvēki ticēja, tika kristīti un draudzes pieauga¹. Zīmīgi, ka Apustuļu darbu grāmatā trīs reizes tiek pieminēta doma, ka “Dieva vārds auga augumā”². Tas nozīmē, ka draudzes pieaugums iet roku rokā ar Dieva vārda augšanu. Apustuļu darbu grāmata nerunā par DDA universāliem kritērijiem, kurus izmantoja apustuļi, bet gan par Dieva vārda sludināšanu un mācīšanu.

---

¹ Visi sekojošie citāti no Bībeles runā par Evaņģēlija spēku, proti, radīt cilvēkos ticību Jēzum un ka tieši Evaņģēlija sludināšana bija galvenais apustuļu uzdevums. Skatīt: Mk.16:15-16; Ap.d.8:12; Ap.d.11:20-21; Ap.d.14:21; Ap.d.15:7; Ap.d.20:24; Rom.1:16; Rom.16:25-27; 1 Kor.1:17-18; 1 Kor.4:15; 1 Kor.15:1-2; Ef.3:6; Kol.1:5-6; 1 Tes.1:5; 2 Tes.2:13-14; 1 Pēt.1:12; 1 Pēt.1:23-25.

² Ap.d. 6:7; 12:24; 19:20.

DDA piedāvājums visām konfesijām

DDA apgalvo, ka viņiem ir universāli principi, kurus pats Dievs izmanto³, un kuri var palīdzēt jebkurai konfesijai. Tiek uzsvērts, ka nav nozīmes draudzes teoloģiskajai pagātnei, ka, piemēram, pateicoties DDA, luterāņu baznīcas kļūst vēl luteriskākas, savukārt, pentakostālas baznīcas vēl “pentakostālākas”. Varētu jautāt tālāk, vai DDA palīdz arī Pēdējo Dienu Svētajiem jeb Mormoņiem palikt vēl labākiem mormoņiem. Un ja jau DDA ir atklājuši universālus principus, vai tie nevarētu noderēt arī hinduistiem, musulmaņiem un beigu beigās arī komunistiskās partijas izaugsmei.

Zelta atslēdziņa

DDA ir matemātiska formula, kura tiek lietota, lai diagnosticētu draudzes veselības stāvokli. Taču, ak vai, šī formula nav pieejama publiski⁴. Tomēr mēs par attiecīgu samaksu varam dabūt rezultātus, kuri ir iegūti pateicoties šai formulai. Šī nostāja man atgādina luterāņu konfliktu ar pāvestiešiem 16. gs. indulgenču jautājumā. Proti, luterāņi retoriski jautāja – ja jau pāvestam ir vara saīsināt cilvēka atrašanās laiku purgatorijā, tad kāpēc viņš par to prasa samaksu. Vai viņam nevajadzētu šo varu realizēt bez maksas, par brīvu.

Vai arī DDA nevajadzētu šo “zelta atslēdziņu” uzdāvināt mūsu baznīcai? Tas katrā ziņā būtu ļoti cēli un apsveicami.

Daži secinājumi

1. Baznīca ir dzimusi no Dieva vārdu sludināšanas. Baznīca dzemdē jaunus ticīgos ar Dieva vārdu sludināšanu. Baznīca dzīvo un aug no Dieva vārdu sludināšanas.
2. Mēs esam aicināti būt par sējējiem, par Dieva vārdu sēklas sējējiem. Taču mums jāatceras, manuprāt, divas svarīgas lietas.
  - a. Pirmkārt, ne vienmēr sēkla kritīs labā zemē. Tikai viena no četrām sēklām iekrita labā augsnē, pārējās sēklas agri vai vēlū aizgāja bojā. Taču neraugoties uz to, mums šis sēšanas darbs uz visām pusēm ir jāturpina.
  - b. Otrkārt, mēs, kas dzīvojam Latvijā, esam tipiski “pircēju” kultūras produkti. Un kā “pircēji” mēs vienmēr gribam ātrus un taustāmus rezultātus. Mums nepatīk, ja esam ieguldījuši daudz darba un līdzekļus, ka tūlīt neredzam arī rezultātus. Mēs esam ļoti nepacietīgi. Taču sējot Dieva vārdus, mums ir jābūt ļoti pacietīgiem. Nepacietīgu cilvēku varētu salīdzināt ar zemnieku, kurš pavasarī iestāda bietes un katru dienu rok ārā no zemes stādiņu, lai pārlicinātos par to, cik tas ir liels.
3. Bet pāri visam mums ir jāatceras, ka mēs sējam Dieva vārdus, mēs aplaistām ar Dieva vārdiem, taču nevis “zelta atslēdziņa”, bet Dievs ir tas, kurš liek šai sēklai izaugt pašai no sevis.

---

³ Interesanti, kā viņi to zina.

⁴ Par to, kāpēc šī formula nav pieejama publiski, skatīt DDA Interneta mājas lapas skaidrojumā - <http://www.ncd-international.org>